

Výroba knihy SAMODOMO

Váš průvodce výrobou vlastní knihy krok za krokem

Obsah:

ÚVOD			
Kdo jsem	4	Rozlišení obrázků	9
Proč si vydat knihu?	4	Příklad výpočtu potřebného rozlišení	11
Proč bývají velmi malé náklady velmi drahé	5	Autorská práva	11
Co musím umět, abych využil tento e-book?	5	SAZBA	
Bude mě to něco stát?	5	Složení knihy	12
Co tento e-book nabízí	6	Amatérská sazba bloku v OpenOffice	13
Co tento e-book neřeší	6	Vkládání obrázků a ilustrací	13
Očekávatelná kvalita výsledné knihy, vyrobené podle tohoto návodu	6	Náležitosti knihy	14
VYRÁBÍME KNIHU		OBÁLKA	
Co si rozmyslet předem?	7	Obálka pro digitální tisk	16
Další vlastnosti knihy (pro ty, kteří volí zhotovení v digitální tiskárně)	8	Obrázky na obálku	16
Požadavky na kvalitu podkladů	8	Canva	17
Text	8	Tipy pro obálku	17
Obrázky	9	TISK	
		Příprava k tisku	18
		Kvalita PDF	18
		Zadání tisku jednoho kusu knihy	18

Výběr tiskárny	19
Zadání pro kalkulaci	19

CO DÁL

a ještě dál...	20
„Nejsem spisovatel...“	20
Knižní propagace	21
Autorská základna	21
Před vydáním	21
Pasivní propagace	21
Když je kniha „venku“	21

SLOVNÍČEK

Slovníček	22
-----------------	----

PŘÍLOHA 1

Návod na grafické zpracování knihy	24
Závěr	27

Prohlášení

Tento materiál je placeným informačním produktem. Jakékoliv šíření nebo poskytování třetím osobám bez souhlasu autora je zakázáno. Děkuji za pochopení a respektování tohoto sdělení. Stažením tohoto materiálu souhlasíte, že jakékoli použití informací z tohoto materiálu a úspěchy či neúspěchy z toho plynoucí jsou pouze ve vašich rukách a autor za ně nenesе žádnou odpovědnost. V tomto materiálu můžete najít informace o produktech a službách třetích osob. Tyto informace jsou pouze doporučením a vyjádřením mého názoru k této problematice.

ÚVOD

Kdo jsem

Již přes deset let pomáhám lidem vydat si vlastní knihu se vším všudy, co k tomu patří.

Začínali jsme jako vy. Matka – spisovatelka [Věra Nosková](#) – měla napsanou skvělou knihu, od „velkých“ nakladatelství se jí však dostalo striktního odmítnutí. Založila si proto nakladatelství vlastní, aby si své knihy mohla vydávat sama.

Postupně se na nás začali obracet i další autoři, a tak jsme jim začali s vydáním jejich knihy pomáhat. Já jsem se ujal technického zpracování a péče o autory. Ta mě nakonec přivedla až ke tvorbě pomůcek a návodů a k tajemstvím knižní a autorské propagace, která odhalím v některém z příštích e-booků.

Proč si vydat knihu?

Důvodů je mnoho a ten první a největší ze všech je, že BYLA NAPSÁNA.

Knih v šuplíku je jako fotka, kterou, ač byla vyfocena, nikdo nikdy neviděl. Jako dostavěný dům, ve kterém nikdo nebydlí. Jako vlídná slova, jež nebyla vyřčena. Jako medicína, která nebyla požitá, aby vyléčila nemoc. Kniha v šuplíku zkrátka ještě není kniha a svůj účel naplní teprve ve chvíli, kdy je vydána a čtena.

Pojďme se podívat, kolik radosti můžete knihou „napáchat“:

- Možná chcete vyjádřit lásku své milé a chcete pro ni konečně vydat básně, které jste jí zamlada psali.
- Byli jste na zajímavé cestě? Vaši blízcí určitě prahnou vědět, jaké to bylo a jak jste se měli!
- Měli jste skvělý sportovní tým, pravidelnou akci nebo skvělou partu, máte spoustu fotografií a dokumentace v archivu a chcete všem dát památku na časy, co se nevrátí?
- Napsali jste pár říkanek či pohádek pro dceru a nechcete, aby si je četla jen na mobilu?
- Možná se chystáte na vydání své knihy ve větším nákladu, ale chcete nejdříve pár jednotlivých kusů, abyste pomocí nich sehnali sponzory a recenzenty?
- Nebo chcete ukázat ve firmě svou aktivitu a přilepšit si u vedení vytvořením firemní příručky?

Proč bývají velmi malé náklady velmi drahé

Za více než 10 let vydávání knih se na mne obrátilo velké množství zájemců o vydání pouhého jednoho kusu nebo velmi malého nákladu, třeba 20 či 50 kusů.

Při takové zakázce je ale cena jednoho kusu knihy, chcete-li ji zadat k výrobě nakladatelství, velice vysoká.

Profesionální sazba dá totiž stejné množství práce, ať se již nakonec bude tisknout 10 nebo 10.000 kusů, a její cena se tedy s klesajícím počtem vydaných kusů projevuje výrazněji. Může se stát, že při 20 vydaných kusech se tak cena vyšplhá třeba na 700 Kč za jeden výtisk.

Věřte nebo ne, není nic příjemného sdělovat někomu, komu chcete pomoci, že ho pár knih bude stát několik tisíc. A tak jsme vstoupili do nové fáze. Začali jsme vás učit, jak se obejít i bez nás.

Pokud si dokážete knihu graficky zpracovat sami, můžete velmi výrazně ušetřit – a návod vám dává tento můj e-book. Způsob tisku pak zvolíte podle toho, kolik kusů chcete vytisknout. Řeknu vám, jaké máte možnosti.

Co musím umět, abych využil tento e-book?

Měli byste zvládat naprosté základy práce s textovým editorem, tedy umět text zformátovat (zarovnat odstavce, označit text jako tučný či kurzivu, zvětšit či zmenšit písmo). Nebo si věřit, že to zvládnete za chodu s nápovědou.

Bude mě to něco stát?

Kromě pár hodin práce na počítači to bude pravděpodobně cena tisku a svázání knih. Kolik, to bude záležet na tom, jakou technologii vyberete. Jeden kus knihy se dá vyrobit od necelých pěti stovek, při tisku více kusů (v digitální tiskárně) se cena značně liší podle nákladu. Můžete si to cvičně zkusit spočítat třeba [zde](#).

Co tento e-book nabízí

Návod, jak si knihu graficky zpracovat sám a výrazně ušetřit na grafice pro ty autory, kteří nepožadují naprostou dokonalost knihy.

Co tento e-book neřeší (a co bude příště)

Vydání kvalitní knihy se všemi náležitostmi a ve vysokém nákladu, distribuci knihy, tvorbu barevné obálky s ilustracemi, komplexní knižní propagaci a vytváření vlastní autorské značky na trhu.

Očekávatelná kvalita výsledné knihy, vyrobené podle tohoto návodu

Pokud použijete místo profesionálního grafického programu k sazbě textový editor, musíte počítat s některými omezeními a chybami. Práce s ním je pomalejší a například vám zbudou čísla stránek (tzv. „paginy“) i na stránkách, kde být nemají.

Nedají se totiž odstranit pouze z vybraných stránek a jinde je ponechat. Pokud nejste expertem na **typografii**, v textu zůstane mnoho typografických chyb – jako chybné mezery kolem interpunkce, špatné uvozovky atd. – a pravděpodobně i pár chyb pravopisných, podle toho, kolik pozornosti věnujete korektuře.

Zajímá-li vás typografie, zde můžete čerpat informace: [Typomil](#), [Typo – odborná literatura](#).

VYRÁBÍME KNIHU

Co si rozmyslet předem?

Hlavně optimální náklad, formát a vazbu. A pár věcí navíc...

Náklad:

Kolik kusů chcete vydat? Kolik lidí obdarovat? Není potenciálních zájemců víc? V tomhle byste měli mít jasno především, jinak zbytečně utratíte peníze a knihami budete podpírat palandu.

Formát:

- Na beletrii asi budete chtít formát standardní, A5 na výšku. Udává se první šířka a pak výška, takže A5 znamená 148 x 210 mm.
- Ale možná ne. Třeba to jsou básně a slušel by jim úzký a vysoký formát, třeba 105 x 180 mm.
- Nebo máte do knihy spoustu fotek na šířku a zvolíte raději formát 160 x 230 mm?

Udává se formát bloku, takže v případě tvrdé vazby bude vnější formát větší – tvrdé desky blok o cca 5 mm přesahují.

Máte-li slabší představivost, zajděte si s pravítkem do knihkupectví nebo knihovny, porovnejte 10 formátů a vybírejte srdcem i rozumem!

Přehled standardních formátů najdete [zde](#).

Vazba:

Pokud vyrábíte jen 1 kus a tisky z kopírky dáváte svázat v knihařství, budete mít pevnou vazbu, která se označuje V8. Pokud tisknete víc kusů a volíte digitální tiskárnu, máte na výběr:

- V8 – vazba tvrdá, lepená zpravidla úplně stačí, šitá je dražší
- V2 – vazba měkká, brožovaná
- V1 – klasický „sešit“ s kovovými sponkami ve hřbetu
- ad. – na další možnosti vazby se můžete podívat [zde](#).

Další vlastnosti knihy

(pro ty, kteří volí zhotovení v digitální tiskárně)

Papír můžete mít bílý, ale i recyklovaný, šedý, nažloutlý a jinak tónovaný, na pěkné fotografie můžete chtít „křídu“. Skautské či ekologické knize sluší recyklát, fotografická publikace se většinou bez křídy neobejde. Pečlivě zvažujte, co bude vaší knize „slušet“. Ceny a aktuální nabídku papírů vám sdělí vámi vybraná tiskárna.

Obálka může být díky laminaci omyvatelná, a to v matném i lesklém provedení. To zařídí digitální tiskárna, pokud ji používáte. V tom případě ale musíte být schopni vyrobit si pro ni tiskové podklady.

Písmo můžete zvolit velké, je-li kniha pro děti nebo seniory – standardní velikost je zhruba 12 bodů. Pro knihy se používá tzv. písmo „patkové“. Pokud netušíte, co tím myslím, podívejte se na [vysvětlení](#).

Pokud vám to nepomohlo, prostě použijte písmo Times, které má v počítači téměř každý.

Pokud tisknete knihu v digitální tiskárně (zpravidla náklady 10–500 ks), můžete barevné a černobílé strany řadit libovolně. Na ofsetu (přes 500 ks) je to už složitější, ale to je jiná kapitola, kterou budeme řešit jindy.

Požadavky na kvalitu podkladů

Předtím, než začnete text připravovat k tisku (= graficky upravovat = „sázet“), zkontrolujte si, zda máte všechny podklady ve správné kvalitě. Jinak se vám může stát, že se „zaseknete“ uprostřed práce na nepoužitelných nebo nekvalitních podkladech.

Text

Musí být v tzv. „otevřeném“ formátu, což je např. soubor Wordu nebo OpenOffice. Rozhodně ne třeba v PDF, jelikož v něm jsou řádky již „zalomeny“, tzn. co řádek, to samostatný odstavec. I takový text se ale dá převést, jakož i text naskenovaný jako obrázek (chcete-li např. citovat článek) – abyste jej nemuseli přepisovat ručně. Slouží k tomu různé konvertory, já používám [tento](#).

Obrázky

(netýká se vás, bude-li vaše kniha obsahovat jen text)

Ať už jsou to skeny kreseb, fotky nebo jiné obrázky, musí mít správné rozlišení či velikost. Netýká se to pouze tzv. „**vektorové grafiky**“, kterou netvoří obrazové body (pixely), ale tzv. „křivky“ a kteréžto obrázky se dají zvětšovat v podstatě donekonečna. Jejím typickým příkladem jsou např. soubory s příponou *.eps nebo *.ai (soubory Adobe Illustratoru).

To s fotkami udělat nelze, protože se přitom podstatně zhoršuje jejich kvalita. Počítač totiž při zvětšování do obrázku přidává chybějící pixely, které si sám „domýšlí“, a navíc se přitom opticky zhoršují vady způsobené uložením v **kompresním** formátu *.jpg. Čím je obrázek menší, tím je na něm poškození zvětšováním viditelnější. Relativně s malou škodou lze tedy v nouzi uměle zvětšovat pouze větší obrázky.

Rozlišení obrázků

(netýká se vás, bude-li vaše kniha obsahovat jen text)

Na správném rozlišení záleží, zda vytištěné obrázky uvidíme jako fotky, nebo jen jako shluk čtverečků (pixelů neboli obrazových bodů).

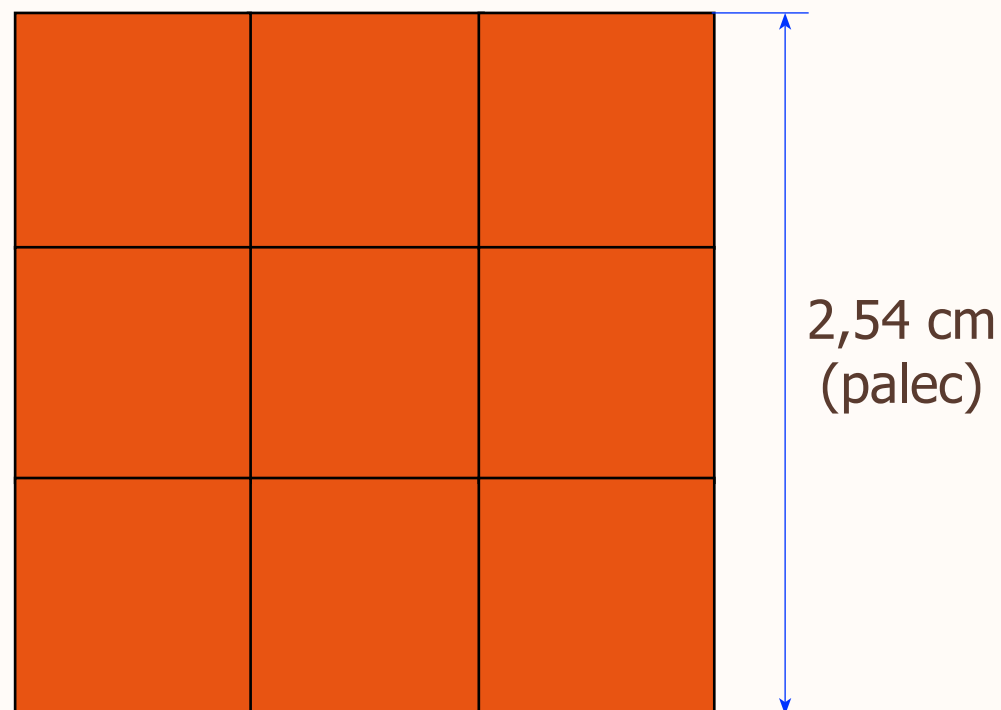
Princip je tento: Rozlišení se udává v tzv. „dpi“ (= dots per inch = obrazových bodů na palec). Znamená to, že číslo určuje, kolik jednobarevných čtverečků (obrazových bodů, ze kterých se obraz skládá) připadá na jednu stranu čtverce o velikosti 2,54 cm (což je anglický palec). Názorný příklad najdete na další stránce.

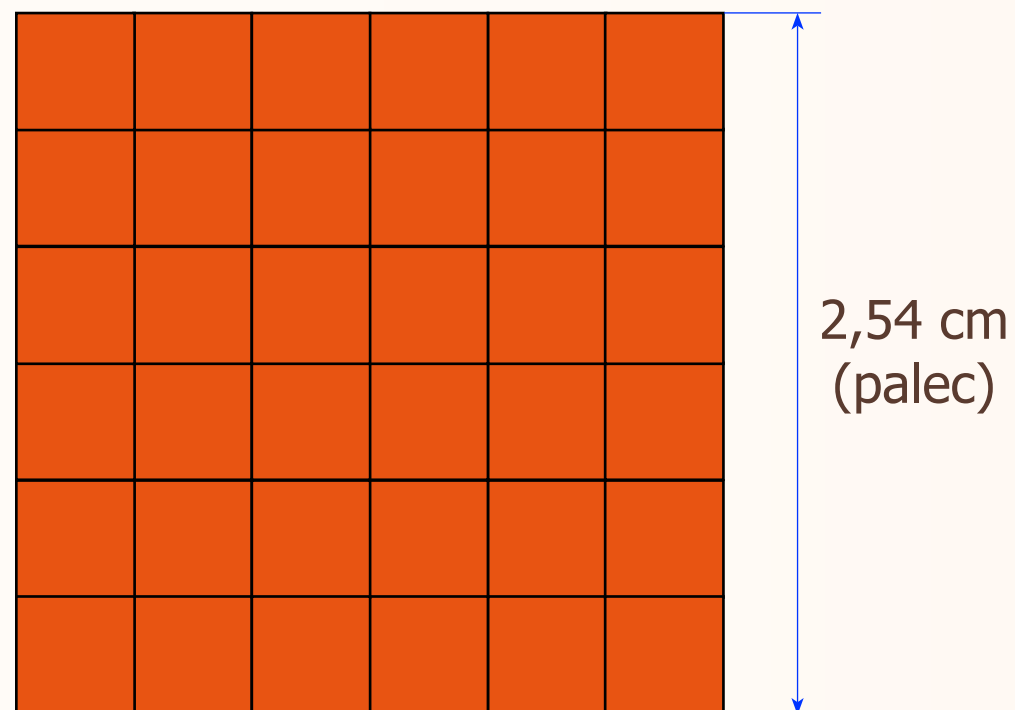
Potřebné rozlišení obrázku je určeno použitou technologií zobrazení nebo tisku, není to tedy na vás a je-li obrázek příliš malý, je zkrátka nepoužitelný a musíte sehnat jiný, větší.

Zatímco různým monitorům, obrazovkám a dalším zařízením založených na zobrazování světlem stačí pouhých 72 dpi, abychom fotku viděli jako fotku a ne jako čtverečky, když pak chceme fotku vytisknout na papír, je potřeba téměř 4x tolik – 300 dpi. Znamená to, že můžete mít fotku přes třetinu obrazovky (72 dpi), ale pokud ji budete chtít vytisknout (300 dpi), 4x se rozměrově zmenší, aby pořád vypadala jako fotka.

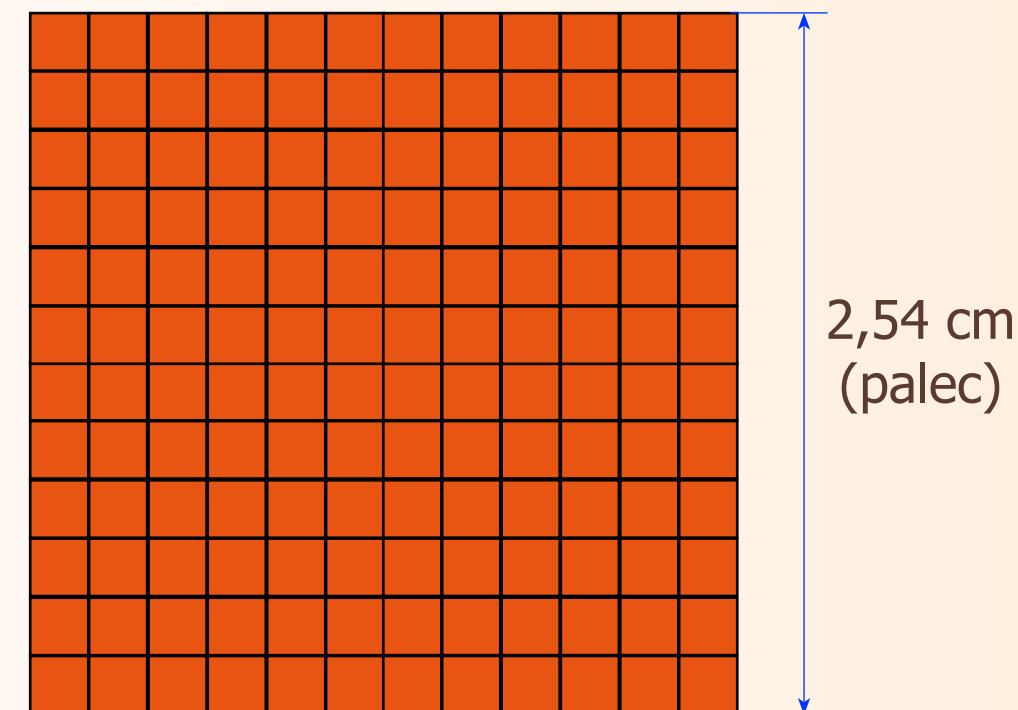
3 dpi

6 dpi

12 dpi

Příklad – obrázek

72 dpi

(takhle velký vypadá na monitoru)

300 dpi

(takhle velký bude pro účely tisku)

= 1,7 cm (300 dpi)

Příklad výpočtu potřebného rozlišení

(netýká se vás, bude-li vaše kniha obsahovat jen text)

Příklad: Máme fotku, která má rozměry 600 x 300 obrazových bodů. To je její velikost, kterou nebudeme měnit a zůstane po celou dobu příkladu stejná. Něco jiného jsou ale už její rozměry v centimetrech a její rozlišení, kteréžto hodnoty se mění nepřímou úměrou (stoupá-li rozlišení, zároveň se zmenšuje její rozměr v cm).

Samozřejmě si můžete fotku lupou na obrazovce zmenšit či zvětšit, ale to nemá s její skutečnou velikostí nic společného, to je jen zobrazení a při něm se velikost obrázku nemění.

Na obrazovce (monitory mají rozl. jen 72 dpi) bude mít tato fotka rozměry cca 21,17 x 10,58 cm. Proč? Těch 600 bodů na šířku vydělíme číslem 72 a dostaneme hodnotu 8,3. To je počet palců, na které „vystačí“ 600 bodů, když má být 72 obrazových bodů na každém palci.

Palec je ale přibližně 2,54 cm, a tímto číslem musíme hodnotu znásobit, abychom dostali rozměr v centimetrech a ne v palcích. Stejně by se postupovalo i u druhého rozměru na výšku.

Chceme-li ale stejnou fotku (600 x 300 b) vytisknout, potřebujeme celých 300 bodů na každý palec tisku. Stejným postupem tedy vydělíme šířku 600 hodnotou rozlišení 300, dostaneme číslo 2 a to vynásobíme opět číslem 2,54 (převédeme na centimetry). Dostaneme rozměr 5,8 x 2,54 cm. To je velikost, ve které se dá fotka o rozměrech 600 x 300 b fyzicky vytisknout na papír.

Autorská práva

Text knihy je váš, a pokud jste sami vyráběli i obrázky, všechno je v pořádku. Citujete-li, uveďte zdroj.

Pokud vám obrázky někdo poskytl, sepište s ním smlouvu, nebo alespoň mějte jeho souhlas podložen písemně, např. v e-mailu, včetně ceny (byť nulové) za poskytnutí licence k užití obrázku. A to i v případě, že je to kamarád. Pořádek dělá přátele a jen hrstka přátelství vydrží celý život.

SAZBA

Pro sazbu knihy se používají grafické programy. Dříve to byl program QuarkXPress, nyní je to již mnoho let převážně Adobe InDesign. Pokud takový program máte např. v práci a umíte s ním, použijte jej – vy návod nepotřebujete. Pokud sice k programu máte přístup, ale neumíte s ním pracovat, požádejte toho, kdo jej používá, aby vám dal rychlokurs – a další informace najdete na internetu, včetně nápovědy, uživatelských fór a návodů.

Adobe InDesign poskytuje [30denní zkušební verzi](#) zdarma, ale za měsíc se stěží naučíte s ním pracovat, natož abyste vysázeli celou knihu.

Složení knihy

Knihy se skládá z vnějšího obalu s měkkými či tvrdými deskami, tzv. „obálky“, a vnitřního svazku listů se samotným textem, které se říká „blok“. Někdy se obálka balí ještě do tzv. „přebalu“, který lze z knihy sundat a následně nejčastěji ztratit či potřhat.

Blok – amatérsky jej lze „vysázet“ v textovém editoru (Microsoft Word, OpenOffice, T602 text apod.). Návod najdete v [Příloze 1](#).

Obálka – kdo chce vydat 1 kus knihy, nebude ji potřebovat; obálku mu vyrobí v knihařství při vázání knihy.

Tvorba „obrázkové“ obálky je bohužel příliš široká problematika na tento e-book. S tvorbou obálky vám mohou pomoci např. kamarádi grafici nebo fotografové, kteří používají některý „lepší“ fotoeditor, jako např. Adobe Photoshop.

Ti, kteří Photoshop ovládají, ale nevládnou licenci, mohou zkusit použít [Photoshop online](#). Rozhraní je celkem jednoduché.

Kamenem úrazu pro amatéra je fakt, že obálka by měla splňovat i řadu dalších podmínek, aby byla dobrá. Název by měl být rozeznatelný i na malém náhledu obálky na internetu, písma by spolu měla ladit, stejně jako barvy, měla mít správný kontrast, kompozice je pak věda sama o sobě.

Obecně řečeno, úlohou obálky je knihu prodávat. Přední strana má čtenáře zaujmout mezi desítkami knih ležícími kolem, a když už knihu vezme do ruky, měla by zadní strana zajistit, že si knihu odnese domů.

Pokud svou knihu nebudete prodávat, nedělejte si s obálkou hlavu.

Amatérská sazba bloku v OpenOffice

Pro všechny zájemce jsem sestavil podrobný návod krok po kroku v programu, který je zdarma dostupný všem – [Apache Open Office](#), konkrétně v jeho verzi [Portable](#). Portable programy se neinstalují do systému počítače, ale do jediné složky, a tudíž je možné je nosit s sebou na flashce a zprovoznit je kdekoli, i tam, kde uživatel nemá administrátorská práva (např. v internetové kavárně nebo v práci).

Není to grafický program, takže výsledek nebude dokonalý, ale to nám nevadí, jinak bychom si [zaplatili profíka](#): Na některých stránkách, kde být nemají, budete mít čísla stránek (nelze je odstranit selektivně) a kniha musí být jednoduchá – nejlépe jen prostý „tekoucí“ text, případně s obrázky, ale bez různých „vychytávek“, jako jsou různě velké rámce vedle sebe ad., které mívá technická literatura.

Přesto i program OpenOffice poskytuje určité základní úpravy v paletě Obrázek, která vyskočí, když obrázek vložíte.

Možných variant úpravy knihy je nekonečno a předpokládám, že základ práce v textovém editoru znáte, pokud jste si troufli knihu zpracovat sami. Provedu vás proto tím, co se v běžných dokumentech neprovádí – nastavení systému dvoustran tak, jak je to pro knihu potřeba.

Návody pro editor MS Word: [Návod 1](#), [Návod 2](#)

Návod pro editor [Apache OpenOffice](#).

A nezapomeňte používat nápovědu zabudovanou přímo v programu! Mívá samostatnou položku v menu nahoře.

[Podrobný návod na sazbu knihy v programu Apache OpenOffice naleznete v příloze 1 na konci e-booku.](#)

Vkládání obrázků a ilustrací

Do své knihy můžete vložit i obrázky a ilustrace. Ty jste si předem zkontrolovali, takže víte, že všechny mají potřebné „tiskové“ rozlišení. Obrázky se vkládají přes menu **Vložit > Obrázek > Ze souboru**. Jeho vlastnosti pak můžete upravit pomocí dialogu **Formát > Obrázek**.

Podrobnější návod najdete [zde](#).

Náležitosti knihy

Řazení stran v knize má svá pravidla. Pokud vyrábíte jeden nebo deset kusů knihy a nemáte ISBN, kašlete na pravidla a udělejte si to podle svého. Ale nejdřív si je přečtěte, třeba vás inspirují.

str. 1.) Patitul.

Pro vás zbytečná stránka, či spíš celý list (= 2 stránky). Jeho původ tkví v historii. Bývá na něm jednoduchým písmem jen napsaný název knihy a jméno autora.

str. 2.) Rub patitulu.

Prázdný.

str. 3.) Titul.

Dobrý nápad. Název a autor, k nimž může přibýt název vašeho fiktivního nakladatelství s rokem a místem vydání, případně jeho logo, pokud si chcete opravdu vyhrát a zvládnete to.

str. 4.) Rub titulu.

Pokud máte ISBN, patří sem, na samostatný řádek úplně dole na stránce. Nad ním bývá autor textu. Jako zde:

Text © Josef Novák
ISBN 978-80-87373-14-9

Nahoře nad ním může být třeba věnování:

Věnuji své mladé želvě obrovské, kterou hodlám přežít.
Pepa

str. 5.) Tady začíná váš text.

Ať už je to předmluva, obsah (může být i vpředu, častěji u literatury faktu) nebo samotný text. Od této strany je řazení věcí autora, a to až téměř do konce knihy.

Dál to vezmeme od konce knihy:

str. ZZZ.) Poslední strana.

Zde bývá tiráž. Tiráž by měla obsahovat:

Název a autora knihy

Autory titulní stránky, obrázků, fotografií a sazby knihy, případně redaktora, korektora či editora knihy.

Název (třeba i fiktivního) nakladatelství, název tiskárny, rok a pořadí vydání („První vydání“), počet stran a ISBN (pokud není z rubu titulu).

Může vypadat třeba takhle:

Jak nikdy nezestárnout

Josef Novák

Vydalo Nakladatelství Samodomo

v roce 2015 v Holomócu

e-mail: josef@centrum.cz

Sazba: taky Pepa

Obálka: knihař Věna Kotlík

www.kotlik.cz

Vytisknuto na CopyGeneral

Vydání první

152 stran

ISBN 978-80-257-0030-3

str. YYY.) Předposlední strana. Obsah.

Může zabrat i více stran. Některé editory mají funkci generování obsahu, takže než jej začnete dělat ručně, nejdřív prověřte, zda touto funkcí nedisponuje právě software, který používáte.

Text samotné knihy může končit klidně na stránce těsně před obsahem, ale platí, že obsah začíná vždy na nové stránce.

Máte-li sponzory a chcete dát do knihy poděkování a jejich logo, tak pro tento účel se skvěle hodí vnitřní strany vnějších desek. Často je to i levnější než jakékoli jiné řešení. Navíc reklamy jakoby nejsou přímou součástí knihy. U tvrdé vazby se vnitřní strana desek jmenuje „předsádky“.

OBÁLKA

Pokud vyrábíte jen jediný originál, použijete pravděpodobně ke svázání knihy knihařství, a obálka tudíž bude potažena plátnem. Lze na ni nechat vyrazit titulní a hřbetní nápis, obrázek však na knihu v takovém případě nedostanete.

Pokud chcete „klasickou“ obrázkovou obálku, vyhledejte digitální tiskárnu. Některé z nich už dnes umí vyrábět knihy od jednoho kusu. Budete si však muset vyrobit tiskové podklady pro tisk obálky. Ale nepředbíhejme.

Obálka pro digitální tisk

Abyste mohli vyrobit obálku, je potřeba nejdříve vyrobit samotný vnitřek knihy, takzvaný „blok“. Pak totiž teprve budete vědět, kolik má „blok“ stran. Na základě počtu stran a zároveň znalosti druhu papíru, který chcete použít, tiskárna dokáže spočítat, jak bude široký hřbet knihy. Na vyžádání vám pak poskytne na obálku tzv. „rozkres potahu“, tedy nákres obálky s uvedenými rozměry, které má obálka mít.

Jakmile budete mít rozkres, můžete začít vyrábět obálku. Již víte, že obrázky, které chcete tisknout, musí mít určitou minimální kvalitu. Pokud dostatečně kvalitní obrázky nemáte, zkuste to bez nich, nebo sežeňte lepší.

Základem je rozmyslet si, který grafický, kreslicí nebo třeba fotografický program znáte natolik dobře, že si v jeho prostředí troufnete obálku vyrobit. Měl by minimálně umožňovat práci s textem i obrázky zároveň. Pokud se žádným grafickým programem neumíte, použijte jednoduchý online nástroj [Canva](#). Ve všech případech asi budete chtít použít nějaký pěkný obrázek.

Obrázky na obálku

V případě, že vám obrázek na obálku poskytne kamarád, jistota je mít od něj i písemné potvrzení.

Ale co když kamaráda ilustrátora nemáte? Nezoufejte. Obrázky lze stáhnout i z internetu, ale musíte se ujistit, že jejich licence umožňuje použití zdarma k soukromým účelům, jako třeba [Wikimedia Commons](#). Lze tam najít i pěkné obrázky, ale většina je... No, prostě zadarmo. Nic moc.

Pokud jste ochotni „pustit chlup“, můžete krásné obrázky za rozumnou cenu koupit v mnoha fotobankách: [Fotobanka.cz](#), [Dreamstime](#), [Depositphotos](#), [Dollarphotoclub](#), [123RF](#) a dalších. Věřte mi, při dobrém výběru se to opravdu vyplatí. Obálka je výkladní skříň knihy.

Canva

Nejjednodušším způsobem, jak si vytvořit „obrázkovou“ obálku pro tisk v digitální tiskárně, nabízí server Canva, který pro tento účel vytvořil [speciální sekci](#). Primárně je určena pro tvorbu titulních stran e-booků, ale lze ji stáhnout ve vysokém rozlišení (záleží na vaší fotografii) a použít pro tištěnou knihu.

Ano, server je v angličtině. Ale nezoufejte! Stále je to překladač Google. Je sice nepřesný a neumí česky ani na úrovni průměrného školáka, ale v drtivé většině případů vám to stačí na pochopení smyslu instrukcí. Nevíte, jak stránku přeložit? Připravil jsem vám návod:

Používáte-li internetový prohlížeč Google Chrome, jste na překlad připraveni. Pokud ne, stáhněte si jeho [Portable verzi](#). Nemusí se instalovat na pevný disk a dá se nosit i na flashce.

Návod na přeložení stránky v Google chrome najdete [ZDE](#).

Tipy pro obálku

Tvůrci knižních obálek mají různé postupy a triky, jak zařídit, abychom si jejich obálky na pultu všimli a přestože na pulty nemíříte, byla by škoda jich pár nevyužít. Minimálně to pro vás bude vodítko, jak obálku úplně „nezabít“. Inspirujte se i u cizích knižních obálek.

Na název použijte dostatečně velké a čitelné písmo. Pokud to není v úzkém vztahu k obsahu knihy, vyhněte se fontům, které vypadají jako psané rukou, švabachu nebo jím inspirovaným písmům.

Obálku nepřeplácejte, nechte textu i hlavnímu motivu dostatek místa kolem. Pozornost člověka se více soustředí na ty oblasti, kde „něco je“.

Barevný kontrast – výrazné barvy jako červená či oranžová poutají pozornost nejvíce, když je jejich okolí spíše tlumené, aby vynikly. Používejte opačné barvy – je-li hlavní motiv žlutý, použijte modrý podklad. Je-li do červena či purpuru, použijte zelený. Vyhledejte si na internetu články o „opačných“ barvách.

U profi knihy bych nikdy kopírování nedoporučil, ale protože děláte malý počet kusů jen pro známé, bude možná nejlepší, když si půjčíte knihu s krásnou obálkou a tu svou uděláte podle ní.

TISK

Příprava k tisku

Ať už svou knihu chcete tisknout kdekoli, musíte si nejdřív vyrobit tzv. „tiskové PDF“. Není to nic složitého. Formát PDF1 byl vytvořen, aby zajišťoval vždy stejné zobrazení dokumentu v libovolných různých zařízeních a v různých operačních systémech. Na výrobu PDF se používají aplikace, z nichž mnohé se dají stáhnout na internetu zdarma, např. PDF Creator2, doPDF3 nebo PDF Factory4.

Příslušná aplikace se nainstaluje jako tiskárna a vytvoření PDF pak odstartujete stejně, jako když chcete dokument vytisknout, tedy příkazem **Soubor > Tisk**, nebo stisknutím **Ctrl+P**. Soubor vytiskněte po jednotlivých stranách (ne ve dvoustranách).

Pokud nechcete nebo nemůžete nic instalovat, existují PDF konvertory online, jako [Convertonlinefree](#), [SmallPDF](#) nebo [Online2PDF](#).

Kvalita PDF

Tiskové PDF musí mít určitou kvalitu a vlastnosti, aby bylo pro tiskárnu vhodným podkladem. Podle toho, co vaše „PDF tiskárna“ umožňuje, nastavte buď (ideálně) tisk do PDF/X-1a, případně High Quality Print (doPDF) nebo Press Quality.

PDF Creator: Abyste nastavili kvalitu tisku, v tiskovém dialogu zvolte PDF Creator, stiskněte tlačítko Přizpůsobit a na záložce Papír a kvalita klikněte na Upřesnit. Tam nastavte rozlišení na 300 nebo 600 dpi.

Také v online konvertorech hledejte možnost nastavit vysokou kvalitu výstupu.

Zadání tisku jednoho kusu knihy

Chcete-li vytisknout knihu pouze v jednom exempláři, kontaktujte CopyGeneral a vysvětlete jim, že stránky potřebujete „vyřadit“ tak, abyste je následně mohli svázat do knihy a stránky šly náležitě za sebou.

Stránky Vám vyřadí, pošlou na vybranou pobočku, vytisknou i nařežou. Vy si jen vyzvednete hotové stránky knihy.

Pak vyberete knihařství, tam stránky odnesete a během týdne nebo dvou si přijdete vyzvednout knihu.

Výběr tiskárny

Váš zamýšlený náklad je nižší, než 500 kusů. Na výběr proto máte z digitálních tiskáren – velké ofsetové tiskárny totiž tisknou většinou až od 500 kusů výš. Má to tu výhodu, že se nemusíte zabývat „barevnými prostory“ RGB a CMYK. Digitální tiskárna umí zpracovat obojí. Dnes už budeme stěží hledat tiskárnu jinak, než na internetu. Najděte si jich několik a od všech si nechte zpracovat kalkulaci tisku. Berte v úvahu i cenu dopravy z tiskárny.

Zadání pro kalkulaci

Zadání pro kalkulaci může být slovní (vysvětlíte tiskárně své záměry), ale mnohem jasnější a přehlednější je zadání klasické. Můžete oba druhy i zkombinovat, jasné údaje napsat strukturovaně a v čem si nejste jistí, vysvětlit slovně. Příklad strukturovaného zadání:

- Náklad: 50 ks (počet kusů, které chcete nechat vytisknout)
- Formát: 148 x 210 mm (nebo jakýkoli jiný, který si přejete)
- Vazba: V8a (tvrdá vazba; brožovaná se označuje V2, sešitová V1...)
- Obálka: bar. 4/0, lamino lesk (barevná a zevnitř nepotištěná obálka s lesklým omyvatelným povrchem)
- Blok: 128 stran bar. 1/1, papír bílý 90 g (bílý papír, potištěný z obou stran černým textem, celkem 128 stran)

Z těchto výrazů jsme si předem nevysvětlili jen barevnost.

Barevný tisk je tvořen čtyřmi barvami – azurovou (Cyan), purpurovou (Magenta), žlutou (Yellow) a černou (cmyK). Z toho pochází název barevného prostoru CMYK. Lze také použít jen některé barvy, typicky samotnou černou na černobílý tisk. Je-li z obou stran, značí se 1/1, z jedné strany pak 1/0.

Celobarevný tisk a z druhé strany bez potisku se značí 4/0.

Každou kalkulaci si po sobě zkontrolujte, rozdíly v ceně u chybných zadání mohou být značné a jistě by vás nepotěšilo, kdybyste se překlepli v čísle a dostali místo barevné publikace černobílou.

CO DÁL

Vydali jste svou první knihu! Skvělé! A co teď? Nejdřív se s ní pochlubte. Nechte se poplácat po ramenou. Užijte si to. Udělejte si malý soukromý křest, třeba jen pro kamarády. Dávejte ji zásadně s osobním věnováním, pro obdarovaného tím zvýšíte její hodnotu.

Teď už víte, že si dokážete vydat sami knihu. Umíte novou věc a ta slušně rozšiřuje vaše možnosti. Přemýšlejte. Chcete se posunout ve firmě na lepší post? Vydejte knížku o vašem oddělení. Zažijete dlouhou a krásnou dovolenou? Pište si deník a po návratu můžete z deníku a fotek sestavit malý soukromý cestopis, který lidi kolem vás inspiruje. Máte nějakou soukromou aktivitu, v něčem se sice amatérsky, ale dobře vyznáte? Možná nejste jediní, fajn, ale kolik z těch, kteří jsou na vaší úrovni, si dokáže svépomocí vydat knihu?

a ještě dál...

Ale můžete jít i mnohem dál. Dnešní autoři mají zcela úžasné možnosti, které, naprosto bez nadsázky, nikdy nebyly lepší. Na internetu získávají své vlastní rozsáhlé publikum, se svými fanoušky pravidelně a přímo komunikují, zapojují je do svých projektů, získávají od nich recenze a články a posílají jim bonusový materiál, díky kterému jejich čtenáři rádi přijímají jejich e-maily a kupují jejich knihy. To všechno je zdarma nebo za zanedbatelnou cenu a autor nemusí být vůbec známý a často ani dobrý, pokud dává lidem to, co je zajímavé.

Na západ od nás je už poměrně běžné, že autoři vydávají knihy úplně sami a přesto dokážou prodat desetitisíce výtisků. K nám to teprve přichází. Studoval jsem jejich techniky, strategie a účinné zvyky a jejich souhrn připravuji pro další e-book, abyste je mohli také použít, vybudovat od nuly svou autorskou značku (jméno) a obohatit svůj život o další rozměr.

„Nejsem spisovatel...“

To ale nebyl nikdo, dokud nevydal svou první knihu. Nikdo z těch, kterým jsem ji pomáhal vydat já, se jako spisovatel necítil. Někteří už se mnou vydali třetí. Cítí se jako spisovatelé? Možná ne. Ale ostatní je tak vnímají. Nemůžete napsat dvě nebo tři knihy a tvářit se, že s tím nemáte nic společného, hm?

Přesto spisovatel být nemusíte, můžete psát cokoli chcete. Návody, rady, cestopisy, beletrii i literaturu faktu. Hlavně něco pište. Umíte přece vydávat knihy a dnes je pro to ten úplně nejlepší čas!

Knižní propagace

Je neuvěřitelná spousta věcí, kterými můžete na internetu propagovat své knihy a budovat svou „autorskou značku“ (dobré jméno). Toto je ochutnávka z chystaného e-booku o knižní propagaci:

Autorská základna

Informace o vás musí být snadno dostupné. Není těžké vybudovat si webové stránky s podrobnými informacemi o vašich knihách, založit si blog, stránky na sociálních sítích, postupně získávat příznivce a komunikovat s nimi. Průvodce vás nenásilně naučí, jak všechno stíhat při minimální časové investici a obsahuje přímé odkazy na příslušné služby poskytované zdarma.

Před vydáním

Více než polovina práce na propagaci knihy se dá udělat už před tím, než vůbec knihu vydáte. Můžete tak násobně zvýšit své prodeje těsně po vydání, v podstatě si „vychovat vlastní publikum“. Můžete také uspořádat blog-tour, podporovat se vzájemně s ostatními autory, zveřejňovat postupně ilustrace z knihy, pracovat v tematických komunitách a získávat budoucí recenzenty. A to nemluvím o tom, že když si čas vydání knihy pečlivě načasujete, budou vám všechny okolnosti hrát do karet a opět tím zvýšíte své prodeje.

Pasivní propagace

Některé kroky dokonce stačí udělat pouze jednou a vytvořená reklama pak pro vás může pracovat celé roky, aniž byste jí museli věnovat sebemenší pozornost. Též promyšleně napsaná anotace odvede spoustu práce za vás.

Když je kniha „venku“

Pokud nechcete, aby se kniha prodávala jen prvních pár měsíců, budete ji podporovat i poté. Poradím vám, jak své příznivce udržet dlouhodobě, jak je za přízeň odměňovat, jak se zbavit starších knih a prodat přitom nové, jak podporovat své příznivce, jak svou autorskou značku posilovat a docílit toho, že získáte více čtenářů, ti vás doporučí dalším a všichni společně se budou těšit na vaše další knihy.

Touto cestou už před vámi mnoho autorů prošlo a není jediný důvod, proč byste to po nich nemohli zopakovat. Stát se autorem na částečný, nebo i plný úvazek a dělat, co vás baví!

SLOVNÍČEK

anotace – Stručná charakteristika (obsah) knihy v několika větách. Používá se jako průvodní text knihy na internetu nebo často na zadní straně obálky knihy.

čárový kód pro knihy – Generuje se z čísla ISBN a obsahuje jeho číselnou část. Bez něj (na lehce dostupném místě) vám knihu odmítne většina knihkupců. Pokud chcete knihu jen pro sebe a přátele, ISBN ani čárový kód nepotřebujete.

formát – Určuje se podle charakteru knihy, zamýšleného užití, vkusu a někdy i podle množství odpadu při ořezu. Chcete-li co nejmenší odpad (co největší pokrytí papíru), zeptejte se vybrané tiskárny, jaké formáty jsou nejekonomičtější.

Illustrator – Grafický program, určený pro kreslení. „Blok“ knihy v něm nevysázíte, obálka vám asi dá dost práce, ale lze ji v něm vyrobit.

InDesign – Ideální grafický program pro sazbu knihy. Pokud k němu máte přístup, použijte jej.

ISBN – (International Standard Book Number, mezinárodní standardní číslo knihy) je číselný kód určený pro jednoznačnou identifikaci knižních vydání. Přiděluje ho na požádání zdarma Národní knihovna ČR a na oplátku je uživatel povinen rozeslat do různých knihoven 5 ks tzv. „povinných výtisků“ zdarma. [Příručka ISBN](#), [Wikipedia](#)

Illustrator – Grafický program, určený pro kreslení. „Blok“ knihy v něm nevysázíte, obálka vám asi dá dost práce, ale lze ji v něm vyrobit.

InDesign – Ideální grafický program pro sazbu knihy. Pokud k němu máte přístup, použijte jej.

korektura – Oprava pravopisných chyb, překlepů apod. O dobré korektory je nouze. Náhradou lze použít i kamarády s talentem na češtinu, ale protože nemají cvičenou pozornost a nejsou si vždy zcela jisti, ideální je sehnat jich více.

kurziva / italika – Vyznačovací „řez“ písma s kresbou skloněnou doprava (verze základního písma).

náklad – počet vydaných kusů knihy

obrazový bod – pixel. Základní stavební prvek obrazu – jednobarevný čtvereček o různé velikosti. Lidský mozek si spojí velké množství malinkých pixelů do komplexního obrazu.

papír – může být bílý, ale i recyklovaný, šedý, nažloutlý a jinak tónovaný a také různých kvalit a cen. Papíry mají rozdílnou tloušťku, takže vhodnou volbou papíru lze „nafouknout“ hřbet knihy na větší šířku při stejném počtu listů. Ceny a aktuální nabídku papírů vám sdělí vámi vybraná tiskárna.

parchant – Osamocený řádek na začátku (tzv. „sirotek“) nebo na konci (tzv. „vdova“) stránky. Pokud to jde, zbavte se jich – přesuňte je o stránku dál nebo zpět. Příklad [zde](#).

typografie – Umělecko-technický obor, který se zabývá písmem, interpunkcí a sazbou tiskovin.

Zdroje: [Wikipedia](#), [Scribus](#), [FlashStudio](#), [Typografie](#)

PŘÍLOHA 1

Návod na grafické zpracování knihy

1. Vytvořte si na disku adresář, kam soubor knihy později uložíte.
2. Otevřete svůj textový editor. Já demonstruji postup na zdarma dostupném ApacheOpenOffice 4.1 Portable. X-ApacheOpenOffice_4.1.0_rev4 (portable verze, ke stažení [zde](#)). Fungovat by měla i klasická instalace Apache OpenOffice. Starší OpenOffice 3.0 to neuměl.
3. Jakmile otevřeme aplikaci, vytvoříme nový soubor stisknutím **Ctrl+N**.
Nyní vytvoříme stránky se správně umístěným číslováním. Aby se pak střídaly pravá a levá stránka včetně správně zarovnaného čísla stránky automaticky, musíte každé stránce nastavit takzvaný „Styl“.

4. S kurzorem na první stránce, zvolte z menu **Formát > Stránka...**

Na záložce **Organizátor** nastavte **Další styl** na **Levá stránka**.

Na záložce **Stránka** nastavte **Formát** na **A5**, **Vzhled stránky** na **Zrcadlit**, a pak **Okraje**. Je to první stránka a bude mít tudíž hřbet nalevo. U hřbetu musí být větší okraj, aby se kniha nemusela při čtení tolik rozevírat a nevypadávaly nám stránky, zvláště při vazbě z volných listů, což bude případ těch, kdo vydávají 1 kus a vázat ho nechají v knihařství.

Pak klepněte na záložku **Zápatí** (pokud chcete číslo stránky dole) nebo **Záhlaví** (pokud nahoře). Zaškrtněte **Zápatí zapnuto** a naopak odškrtněte **Stejný obsah vlevo/vpravo**. **Mezery** a **Výšku** nastavte podle svého vkusu (vpravo nahoře vidíte malý náhled, jak bude strana vypadat).

Stiskněte **OK**.

5. Klikněte do zápatí, zvolte **Vložit > Pole > Číslo stránky** a zarovnejte text doprava.
6. Klikněte zpět do textového pole, podržte na klávesnici **Ctrl** a stiskněte numerický **Enter**. Tím se dostanete na levou stranu, kterou musíte opět naformátovat.

7. S kurzorem na druhé stránce, zvolte **Formát > Stránka...** Na záložce **Organizátor** nastavte **Další styl** na **Pravá stránka**. Na záložce **Stránka** nastavte **Formát** na **A5**, **Vzhled stránky** na **Pravé i levé** a **Okraje** se stejnými parametry, jako u předchozí strany, ale teď budete mít více místa napravo. Pak klepněte na záložku **Zápatí** (příp. opět **Záhlaví**). Zaškrtněte **Zápatí zapnuto** a naopak odškrtněte **Stejný obsah vlevo/vpravo**. **Mezery** a **Výšku** nastavte podle předchozí strany. Stiskněte **OK**.
8. Klikněte do zápatí, zvolte **Vložit > Pole > Číslo stránky** a zarovnejte text doleva.
9. Zase **Ctrl+Enter** a tím se dostanete na třetí a poslední stranu, kterou musíte naformátovat.
10. Tuhle naformátujeme stejně, jako tu první. Postupujte podle kroku 4. Takže: **Formát, Stránka, Další styl Levá stránka, Okraje, Zrcadlit, Zápatí. Ctrl+Enter**.

Všimněte si, že při posledním „odentrování“ se vám už automaticky vytvořila naformátovaná pravá stránka. To je potvrzením toho, že jste to udělali správně. Pokud ne, vraťte se zpátky a zkuste to od nuly.

11. Nyní je čas soubor uložit na disk. Zvolte **Soubor – Uložit jako...**
12. Teď otevřete soubor s textem knihy, text celý označte a zkopírujte (**Ctrl+A** a **Ctrl+C**), přejděte zpět do dokumentu, který jsme vytvořili a vložte jej tam (**Ctrl+V**).

NYNÍ PŘICHÁZÍ VAŠE TVŮRČÍ CHVÍLE!

13. Text jste „nalili“ do dvoustran a teď jej musíte zformátovat. Možností je nekonečně mnoho, proto vám dám pár osvědčených rad, jak svou knihu udržet v mezích střídmosti a nepsaných pravidel:

Použijte max. 2 druhy písma: jedno na text a druhé na titulky.

Potřebujete-li text zvýraznit, použijte kurzivu. Tučné písmo se hodí na titulky, uprostřed textu nevypadá dobře a z knihy „ční“. Stejně tak i podtržení.

Chcete-li se podívat, jak vypadá nějaké slovo nebo věta ve všech vašich nainstalovaných písmech, stáhněte si program [NVU Portable](#), který to umožňuje.

Za každou jednoznačnou předložkou by měla být tzv. „nezlomitelná mezera“, která se dělá stisknutím klávesy **Ctrl** ještě navíc k mezerníku. Docílíte tím toho, že jednoznačkové předložky nikdy neskončí na konci řádku, kde být nemají.

Znáte rozdíl mezi divisem (např. „česko-slovenský“) a pomlčkou (např. „1945–2015“ nebo „Jára C. – průkopník slepých uliček“)? A víte, kde se má co psát a jak?

14. Uspořádání úvodních stran se ustálilo na určitých pravidlech a zvycích. Pořadí popisují na str. **14** a 15 tohoto e-booku.

Celý text si graficky upravte. Dělení slov najdete pod menu **Formát > Odstavec...**, na záložce **Tok textu**. Máte-li kapitoly, bude líp vypadat, když budou začínat na pravé stránce, než když „potečou“ bez ohledu na strany. Až bude text knihy naformátovaný k vaší spokojenosti, uložte jej a přejděte k dalšímu bodu.

15. Teď vyrobíme obsah. Vraťte se k začátku první kapitoly, kterou chcete mít v obsahu. Označte její název, zvolte **Vložit > Rejstříky a tabulky > Položka...**, z menu „Rejstřík“ vyberte „Obsah“ a v dialogu pak **Vložit** a **Zavřít**. Poté to opakujte postupně u názvů všech kapitol, které chcete v obsahu mít.

Jdeme na vygenerování obsahu: Vložte kurzor tam, kde chcete obsah mít. Pak zvolte **Vložit > Rejstříky a tabulky > Rejstříky a tabulky...** V následujícím dialogu zvolte jako „Typ“ „Obsah“, jako „Nadpis“ též „Obsah“. Zkontrolujte, zda není zaškrtnuto políčko „Zamknuto proti ručním změnám“, abyste mohli později obsah naformátovat, a vedle v poli „Vyhodnotit až do úrovně“ nastavte 1. Stiskněte OK. Vygeneruje se Vám automaticky obsah i se správnými čísly stránek. Naformátujte ho podle svých představ. Uložit.

16. Na poslední nebo předposlední stranu můžete dát tiráž. Opět uložte. „Blok“ knihy máme hotový. A pokud se vám to nepovedlo, nezoufejte. **Napište mi** a já vám pošlu hotové nastavené dvoustrany, do kterých můžete vložit a následně zformátovat svůj text, bez nutnosti tvořit dvoustrany.

Chtěl jsem, abyste si to nejdřív zkusili. Chcete přece, aby knížka byla vaším dílem, ne?

17. Přišel čas „blok“ několikrát pozorně přečíst a celý opravit, aby v něm nebyly hrubky a překlepy. Nemáte náhodou kamaráda, který měl z češtiny „za jedna“?

18. Kdybyste vydávali větší počet kusů, potřebovali byste grafika, který vám udělá pěknou obálku. Protože ale kniha nejde do tiskárny, ale ke knihvazači, nemusíte si s obálkou dělat starosti a pokud chcete název na titulu či hřbetě, řekněte to při zadání práce u knihvazače. Tvorbou obálky se možná budu zabývat v některém příštím e-booku, bude-li zájem. [Napište mi](#), co byste potřebovali.
19. Blok máme hotový a po zanesené korektuře. Naposled jej zkontrolujte, zda je celý v pořádku. Je skoro poslední možnost něco opravit.
20. Nyní blok „vytiskněte“ do formátu PDF. Viz str. [17](#).
21. Najděte si nejbližší pobočku [Copy General](#). Těm podklady doneste a vysvětlete jim, že stránky jsou ve formátu A5 a chcete je seřadit tak, aby byla po rozřezání vytisknutých A4 na polovinu strana č. 1 z rubu strany č. 2, strana č. 3 z rubu strany č. 4 atd.
Pokud to nebudou umět, obraťte se na [centrálu Copy General](#), oni stránky tzv. „vyřadí“, pošlou Vám je ke kontrole a potom přímo na příslušnou pobočku. Strany A4 Vám pak mohou i rozřezat napůl, případně si je můžete na pobočce CG nařezat sami.
Mě vyšlo 172 stran A5 na 265 Kč s DPH i s nařezáním.
22. Najděte nejbližší knihařství nebo knihvazačství. Mějte předem promyšlený vzhled obálky, její barvu, potahový materiál a umístění nápisů, abyste se nemuseli rozhodovat ve spěchu na místě. Zadejte jim práci a voilà, po dokončení máte svou vlastní knihu, která je jediným originálem na světě. Mne vyšlo svázání volných listů do knihy s nápisem na hřbetu na 200 Kč s DPH.

Závěr

Pokud jste byli tak nažhavení, že jste přeskočili některou minulou část, doporučuji se vrátit a přečíst si ji.

Postrádáte-li nějakou informaci, možná ji najdete na mém blogu www.jirinosek.cz.

Dospěli-li jste k rozhodnutí, že si raději necháte knihu celou vyrobit odborníky, můžete se obrátit na Nakladatelství Kliku a v něm přímo [na mne](#).

Pokud vás zajímá e-book o knižní propagaci, mám v plánu jej vyrobit do podzimu 2015.

Doufám, že jste si výrobu užili a na shledanou na mém blogu nebo sociálních sítích!

